

MENADŽER

**BUDI DIO
NAŠEG TIMA!**
INSPIRISANI ZNANJEM I
INOVACIJOM

**NJ. EKSELENCIJA
AMBASADOR NR
KINE G. LIU JIN**

Posjeta Fakultetu | str. 7

**AVANTURISTIČKI
PARK**

Odmor, relaksacija i
uzbudljiva avantura | str. 20

DARKO KLASIĆ

Sekretarijat za društvene
djelatnosti i sport Herceg
Novi | str. 12

LUKA USKOKOVIĆ

"Gradite svoje, a ne tuđe
snove" | str. 5

**TURISTIČKA
ORGANIZACIJA HN**

Sektor za EU, regionalne i
nacionalne fondove | str. 10

**ANDREA DRAGOVIĆ
MILICA TUFEGDŽIĆ**

Studenti Fakulteta -
uspješni sportisti | str. 27

Sadržaj

04 IZABRANI NOVI ČLANOVI STUDENTSKOG PARLAMENTA

Studijska 2019/2020 godina

05 GRADITE SVOJE, A NE TUĐE SNOVE

Dr. Luka Uskoković za časopis našeg Fakulteta govori o svom iskustvu, studentima, a prije svega o tome što znači uspjeh

07 AKTUELNO NA FAKULTETU

Centar za strane jezike, Institut Konfucije - Kineski jezik, Centar za informatiku i Centar za turizam, Projekt "Nova znanja za novi početak osoba sa invaliditetom"

10 TURISTIČKA ORGANIZACIJA HERCEG NOVI

Unaprjeđenje turističke infrastrukture i usluge - Sektor za EU, regionalne i nacionalne fondove - istraživanje potencijalnih donatora na nacionalnom, regionalnom i nivou EU

12 SEKRETARIJAT ZA DRUŠTVENE DJELATNOSTI I SPORT

Sekretar Darko Klasić za časopis našeg Fakulteta govori o ciljevima, trenutnom stanju i planovima za unaprjeđenje sporta u Herceg Novom, saradnji Sekretarijata za društvene djelatnosti i sport i Fakulteta za menadžment Herceg Novi

14 AKTIVNOSTI STUDENTSKOG PARLAMENTA

Humanitarna akcija "Dani otvorenih vrata", Posjeta Coworking hub-u, Proslava diploma, Brendiranje biznis ideje - Andrej Šeter, Posjeta izložbi "Ljudi Kine", Međunarodna dječija olimpijada, Novogodišnja proslava

18

KLJUČNE PREDNOSTI MENADŽERSKOG POZIVA

Doc. dr Bojana Ostojić - "Ukoliko zaista razmišljate o menadžerskoj karijeri, ovaj članak bi vam mogao dati kratki uvid u prednosti menadžerske pozicije"

21

SPECIFIČNOST POSLOVANJA TURISTIČKIH PREDUZEĆA I ZNAČAJ ADEKVATNOG MENADŽMENTA ZA UPRAVLJANJE TURISTIČKIM PREDUZEĆIMA

Mr Duško Milanović - "Osobenost poslovanja turističkih kompanija zahtjeva menadžment sa specifičnim znanjima i vještinama, koji može odgovoriti izazovima u poslovanju ovih kompanija".

23

VIII MEĐUNARODNA NAUČNA KONFERENCIJA - STED 2019

Doc. dr Nikša Grgurević - Fakultet za menadžment Herceg Novi jedan je od suorganizatora VIII međunarodne naučne konferencije o društvenom i tehnološkom razvoju

24

AVANTURISTIČKI PARK VRBANJ

Miroslav Bobo Milanović za časopis našeg Fakulteta govori o Avanturističkom parku na Vrbanju - odmor, relaksacija, zabava i uzbudljiva avantura

27

STUDENTI FAKULTETA ZA MENADŽMENT - USPJEŠNI SPORTISTI

Intervju: Andrea Dragović i Milica Tufegdžić

29

DOGAĐAJI NA FAKULTETU

Posjeta Fakultetu - Njegova Ekselencija Ambasador NR Kine, Svečana dodjela diploma, Seminar na temu "Mladi i EU projekti", Informativno predavanje NLP, Saradnja sa sportskim organizacijama: KK "Primorje", OK "Albatros", PVK "Jadran" i FK "Obilić", Zahvalnica Fk "Igalo 1929", Grant Ministarstva nauke za Marketing Challenge, Predavanje na temu "Kako doći do kreativne ideje u marketingu"

33

NAJAVLJUJEMO

Marketing Challenge - „LJEKOVITO BLATO U FUNKCIJI ZDRAVSTVENOG TURIZMA“

*U novom broju čitajte o
aktuelnim dešavanjima na
Fakultetu za menadžment
Herceg Novi...*

Poštovani čitaoci i poklonici pisane riječi pred Vama je treći broj studentskog časopisa **Menadžer**.

Zadovoljstvo mi je da budem urednik časopisa Menadžer koji predstavlja jedinstven i sadržajno prepoznatljiv časopis. Namjenjen je studentima i svima koji žele da budu infomisani o aktuelnim dešavanjima na Fakultetu za menadžment Herceg Novi.

Želim da se zahvalim profesorima, članovima Studentskog parlamenta, studentima i saradnicima koji su dali svoj doprinos u izradi časopisa.

Sa ponosom ističemo da je časopis u kratkom vremenskom periodu naišao na dobar prijem kod studenata i javnosti što nam daje snažan motiv za dalji rad. Uvjeren sam da će i treći broj časopisa Menadžer sa svojim interesantnim i aktuelnim temama opravdati očekivanja čitalaca.

UREDNIK STUDENTSKOG ČASOPISA

Siniša Tomašević

IZABRANI NOVI ČLANOVI STUDENTSKOG PARLAMENTA

Studijske 2019/20 godine glasanjem studenata su izabrani novi članovi Studentskog parlamenta. Tjela Studentskog parlamenta su:

- Predsjednik
- Studentski povjerenik na Fakultetu
- Studentska vijeća godina
- Studentski povjerenik vijeća godine

Za predsjednika Parlamenta izabran je Siniša Tomašević, student pete godine, koji je po automatizmu i član Upravnog odbora Fakulteta, a njegove obaveze precizirane su Statutom,

Član Studentskog parlamenta, Luka Stevović, student pete godine, nadležan je za saradnju sa studentskim organizacijama koje djeluju u okviru Fakultetu,

Član Studentskog parlamenta, Lazar Doklešić, student četvrte godine, nadležan je za međunarodnu saradnju i razmjenu studenata, a vrši i funkciju koordinadora za međunarodnu saradnju,

Studentski povjerenik na Fakultetu je Ana Dajević, student treće godine, koja je po automatizmu i član Vijeća Fakulteta, a njene obaveze precizirane su Statutom,

Član Studentskog parlamenta, Jovana Ćirković, student druge godine, nadležna je za saradnju sa studentskim domovima i studentskim organizacijama, a vrši i funkciju koordinadora za saradnju sa studentskim organizacijama i studentskim domovima,

Član Studentskog parlamenta, Stevan Terzić, student prve godine, nadležan je za koordinaciju rada studentskih vijeća godine i saradnju sa studentskim organizacijama koje djeluju na Fakultetu, a vrši i funkciju koordinadora za studentska vijeća godine.

Gradite svoje, a ne tuđe snove

Luka B. Uskoković je doktor ekonomskih nauka, ekspert u oblasti marketinga i brend menadžmenta u turizmu i uslugama, predavač na Fakultetu za menadžment Herceg Novi i autor knjige "Brend menadžment turističke destinacije". U intervjuu za časopis našeg Fakulteta govori o svom iskustvu, studentima, a prije svega o tome što znači uspjeh.

San mladih je odlazak u inostranstvo. Vi ste se vratili i pokazali da ovdje ipak može da se uspije.

Na Zapadu sam boravio tokom studija. Razumijem san mladih da odlaze u inostranstvo, ali čini mi se da je najlakše biti nezadovoljan i željeti otići. Za mene je uspjeh splet velike želje, znanja, rada i posvećenosti. Morate mnogo učiti i raditi, doživjeti brojne neuspjehe, ali želju i entuzijazam ne smijete gubiti nikada. Uspjeh za mene nije geografska odrednica i nemam dilemu da je moguće biti uspješan i zadovoljan i u svojoj zemlji.

Šta Vas je podstaklo da napišete knjigu?

Naučna monografija "Brend menadžment turističke destinacije" rezultat je višegodišnjeg rada i istraživanja. Najveći motiv mi je bio da u jedan konceptualni okvir strategijskog brend menadžmenta povežem međuzavisne elemente turističkog sistema i dodatno skrenem pažnju da se samo pažljivim upravljanjem brendom može postići željena konkurentnost i preduzeća i turističke destinacije.

Da li je tačno da su Zapadne zemlje mnogo uspješnije i naprednije u svim segmentima u odnosu na nas i šta bi bilo ključno da prevaziđemo razlike koje su očigledne?

Nije tačno. Crna Gora ima brojne prednosti, izuzetnu prirodu, dobru povezanost, savršenu klimu, solidno razvijen turizam, imamo želju da mijenjamo stvari. Infrastrukturne i institucionalne promjene se već dešavaju. Ostale razlike ćemo prevazići onda kada se svi u svojoj zemlji budemo ponašali isto onako kako se ponašamo kada odemo na Zapad, kada budemo poštovali okruženje i osnovna pravila. Tranzicija i suštinska evropeizacija podrazumijevaju mentalitetske promjene, a to nam, čini mi se ide najteže.

Da li mislite da je državni posao idealan posao?

Idealan posao je onaj koji je u funkciji ličnog ali i javnog interesa, bio on formalno državni ili privatni. Ne treba praviti razliku između državnog i posla u privredi. Oba treba raditi sa istim entuzijazmom, motivacijom i elanom. Ja sam kao ekonomista uvijek naklonjen poslu u privredi, značaju tržišta i svim društveno ekonomskim odnosima koji vladaju na tržištu.

Upoznajte nas sa bankarstvom. Koje su prednosti a koje mane?

Preko 12 godina sam proveo radeći u bankarstvu. Prednosti posla u banci su stabilnost i određena sigurnost.

Mane su priroda posla koja je birokratska a često i rad sa menadžerima koji malo znaju i nisu se prilagodili novim uslovima, rekao bih, jedan opšti, tradicionalni pristup. Upravo zbog toga mladi danas posao u banci ne vide na listama atraktivnih zanimanja. To je logično jer banke u ovom obliku odumiru, a sa daljom ekspanzijom digitalizacije i fizički nestaju. Banka je danas samo link putem kojeg možete online otvoriti račun, dobiti virtuelnu platnu karticu, ubaciti je u digitalni novčanik i vršiti sva plaćanja.

Gdje sebe vidite u budućnosti?

Sebe uvijek vidim u biznisu i na tržištu. Naravno i u radu sa studentima, na fakultetu koji mi je posebna motivacija. Prija mi spoj teorije i prakse. Vjerujem da je u tome i ključ uspjeha. Kao što je i Leonardo da Vinči rekao "*praksa uvijek mora biti građena na dobroj teoriji*".

Profesor ste na Univerzitetu. Da li mislite da studenti danas imaju kvalitete i znanje kao i njihovi prethodnici?

Studenti danas imaju mnogo bolji sistem za sticanje znanja. Tehnologije i savremeni pristup mnogo su promijenili i visoko obrazovanje. Studenti su postali "digitalizovani", traže s pravom sve i odmah, žele interakciju i spremni su da aktivno učestvuju u nastavi. Oni danas nijesu samo nijemi posmatrači nastave koji uče i reprodukuju usvojeno već razvijaju kritičku svijest. To me posebno raduje.

Da li upornost zaista donosi rezultat ili je nesto drugo važnije?

Na prvom mjestu to zaista jesu upornost, rad, odlučnost i posvećenost. Ta kombinacija će uvijek dati rezultat. Ako nešto prihvatite da radite, radite to najbolje što možete, a uspjeh će sam doći. *Gradite svoje, a ne tuđe snove.*

Da li biste sa nama podjelili neku anegdotu iz učionice?

Raduje me i vrlo sam ponosan što dobijam uglavnom pozitivne kritike, iako želim da čujem i one negativne kako bih se dodatno mijenjao. Sjećam se jedne anegdote prije par godina kada mi je tokom kolokvijuma jedna koleginica vrlo zamjerila što joj ne dozvoljavam da ustane i isključi telefon koji je uporno zvonio. Molila me nekoliko puta da se javi na poziv, a ja sam konačno dopustio da ustane, pođe do torbe i isključi telefon koji je i dalje zvonio. Javila se na poziv, bila je srećna, nasmijala se i samo rekla "i ja tebe". U tom trenutku je nasmijala i cijelu salu. Ipak kada je isključila telefon i krenula nazad na svoje mjesto neprijatno se iznenadila kada sam joj rekao da nastavi ka izlazu i da je ispit za nju završen. U želji da po svaku cijenu dođe do svog telefona, zaboravila je da je zapravo sjedjela i otkrila na stolici brojne listice i papiriće sa odgovorima na pitanja. Iako tog dana nije položila kolokvijum, za nju je to bio poziv koji se ne odbija.

Pripremila:
ANA DAJEVIĆ

AKTUELNO NA FAKULTETU

CENTAR ZA STRANE JEZIKE

Centar za strane jezike organizuje opšte i specijalizovane kurseve jezika.

Opšti kursevi jezika obuhvataju:

- Engleski jezik
- Ruski jezik
- Njemački jezik
- Italijanski jezik
- Španski jezik
- Norveški jezik
- Crnogorski jezik za strance

Specijalizovani kursevi jezika obuhvataju:

- Opšti poslovni engleski jezik
- Poslovni engleski jezik u turizmu

Nakon završenog kursa polaznici dobijaju sertifikat Centra za strane jezike.

INSTITUT KONFUCIJE - KINESKI JEZIK

Institut Konfucije na Univerzitetu Crne Gore od septembra 2017. godine organizuje besplatne kurseve kineskog jezika u Herceg Novom na Fakultetu za menadžment, kao i u Srednjoj školi „Ivan Goran Kovačić“. Nakon tromjesečnog kursa u zimskom, kao i tromjesečnog kursa u ljetnjem semestru, polaznici imaju mogućnost da polažu nacionalne standardizovane testove kineskog jezika – HSK, koji se ocjenjuju u Pekingu, u Ministarstvu prosvjete NRK – Hanban, pa su kao takvi priznati ne samo u Kini, nego širom svijeta.

Na Internet stranici Instituta Konfucije možete se upoznati sa njihovim bogatim i brojnim aktivnostima:

<http://www.ucg.ac.me/rektorat/konfucije>

Broj studenata koji može pohađati kurs je ograničen. Prijave za kurseve stranih jezika se vrše putem e-maila: fmhnstudenskasluzba@gmail.com ili putem telefona +38 231 332 900

AKTUELNO NA FAKULTETU

CENTAR ZA INFORMATIKU

Centar za informatiku Fakulteta za menadžment vam omogućava pohađanje grupnih i individualnih kurseva različitih nivoa IT obrazovanja. Kursevi su namjenjeni onima koji tek započinju usvajanje znanja iz informacionih tehnologija, ali i onima koji žele da unaprijede ličnu efikasnost na poslu i u svakodnevnom životu. Kroz kurseve svih nivoa i vrsta, vodiće vas nastavnici sa bogatim iskustvom i spremnošću da vam, u svakom trenutku, olakšaju i uljepšaju proces učenja u savremeno opremljenoj računarskoj učionici.

OSNOVNI INFORMATIČKI KURSEVI:

- Osnovni informatički kursevi (ECDL - European Computer Driving License)
- Poslovni kursevi (Kurs za početnike - Word, Excel, Power Point, Outlook, Internet)
- CAD - CAM kursevi (AutoCad - osnovni i napredni nivo)
- Kursevi programiranja (C++ i Java - osnovni i napredni nivo)

CENTAR ZA TURIZAM

Centar za turizam obuhvata obuku polaznika putem kurseva različitih nivoa obrazovanja zavisno od nivoa predznanja polaznika, iz oblasti upravljanja prihodima u turizmu, finansijskih i investicionih analiza privrednih subjekata u turizmu, kao i primjene benchmarking metodologije u turizmu. Nastavu na kursevima obavljaju predavači sa odgovarajućim kvalifikacijama za oblasti kurseva, koji su u radnom odnosu na Fakultetu za menadžment ili koji su angažovani po ugovoru sa Fakultetom za menadžment za izvođenje ove djelatnosti.

Nastavu na kursevima obavljaju predavači koji su angažovani u okviru redovne nastave na FMHN čije su to uže naučne oblasti, a pored toga moguće je i angažovanje eminentnih stručnjaka sa drugih fakulteta ili drugih relevantnih institucija.

AKTUELNO NA FAKULTETU

Projekt “Nova znanja za novi početak osoba sa invaliditetom”

NVO „Nova šansa u Novom“ u saradnji sa partnerskom organizacijom NVO „Novi razvoj“ realizuje projekat „Nova znanja za novi početak osoba sa invaliditetom“ koji je finansijski podržan od strane Ministarstva rada i socijalnog staranja Crne Gore.

U saradnji sa Fakultetom za menadžment, kao partnerom na projektu, organizovan je kurs engleskog jezika za osobe sa invaliditetom koji je trajao od kraja novembra do kraja decembra 2019. godine.

U prvoj polovini 2020. godine planirani su i kursevi iz oblasti informacionih tehnologija (osnovni i napredni kurs informacionih tehnologija, kao i poslovni kurs).

Za potrebe projekta, DOO Arhimed vrši istraživanja na temu „Položaj OSI u Boki Kotorskoj“, dok je Zavod za zapošljavanje CG – Biro rada u Herceg Novom, Kotoru i Tivtu izvršio selekciju nezaposlenih OSI i saradnik je na projektu.

Ciljevi projekata su motivisanje i informisanje OSI o mogućnostima obrazovanja, zapošljavanja i modelima finansijske podrške, kao i istraživanje položaja osoba sa invaliditetom na teritoriji Boke Kotorske.

Ciljne grupe:

- Osobe sa invaliditetom (30) uzrast 18 - 40 god, na teritoriji Boke Kotorske,
- Porodice OSI u Boki Kotorskoj (nedovoljno informisane),
- Poslodavci i javne institucije sa teritorije Boke Kotorske i
- Građani Opštine Herceg Novi, Kotor i Tivat.

Glavne aktivnosti projekata će biti organizovane u vidu psihomotivacionih radionica, istraživanja položaja OSI u Boki Kotorskoj i informisanja OSI o pravima, uslovima i mogućnostima zapošljavanja.

SEKTOR ZA EU, REGIONALNE I NACIONALNE FONDOVE - TURISTIČKE ORGANIZACIJE HERCEG NOVI

U prethodnoj godini, u cilju poboljšanja efikasnosti rada i promovisanja društveno odgovornog ponašanja, menadžment Turističke organizacije Herceg Novi prepoznao je potencijal i značaj spoljnih izvora finansiranja zbog unaprjeđenja turističke infrastrukture i usluge, te je formirao Sektor za EU, regionalne i nacionalne fondove koji broji dva službenika.

Poslovi novoformiranog Sektora nisu bili obuhvaćeni uobičajenim aktivnostima koje su svojstvene radu turističkih organizacija. Naime, Sektor se bavi složenim poslovima koje se odnose na istraživanje potencijalnih donatora na nacionalnom, regionalnom i nivou EU, pronalaženjem projektnih partnera, izradom aplikacija za sve dostupne programe i otvorene pozive, administrativnim poslovima u fazi izrade i predaje projektnih aplikacija. Takođe, rad Sektora obuhvata implementaciju odobrenih projekata kroz sprovođenje planom predviđenih aktivnosti, izradu i predaju narativnih i finansijskih izvještaja, koordiniranje poslova sa nacionalnim i lokalnim institucijama u cilju dobijanja potrebne dokumentacije za odobrene predloge.

Aplikacije kojima TOHN konkuriše za donacije odnose se na diverzifikaciju turističkog proizvoda kroz kulturni i avanturistički turizam kao i disperziju ponude na ruralne dijelove Opštine. Cilj je produženja glavne sezone, jer je Herceg Novi, na emitivnim tržištima još uvijek prepoznat kao destinacija toplog mora i sunca. Kroz projekte se unaprjeđuje i promoviše prirodna i kulturna baština, povećava se atraktivnost odabranih mikrolokacija u zaleđu kako bi i ti dijelovi postali dio integralne turističke ponude grada. U godini koja je na izmaku predato je preko 20 aplikacija u okviru različitih programa (Adrion, Interreg IPA CBC CRO - BH - MNE, Interreg IPA CBC BH - MNE, MED, Europa for Citizens, IPA CBC ITA - AL - MNE...). Evaluacija projektnih predloga uobičajeno traje oko godinu dana, pa su do sada stigli pozitivni rezultati za tri projekta na kojima TOHN učestvuje kao partner.

Prvi projekat za koji je potpisan Ugovor i Partnerski sporazum je „Cycling Rural” koji se implementira u okviru drugog poziva Programa prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina - Crna Gora. Službeno je počeo 1. oktobra 2019. godine a realizacija će trajati 18 mjeseci. Partneri na projektu su Ured Vlade Županije Zapadnohercegovačke za europske integracije kao nosilac, Grad Široki Brijeg, Grad Ljubuški, Općina Posušje, Općina Grude i Turistička organizacija Herceg Novi. Evropska unija finansira ovaj projekat s ciljem diverzifikacije i jačanja kvaliteta turističke ponude, kroz razvoj i promociju biciklizma u ruralnim područjima prekograničnih regija.

Rezultat će biti stvaranje novog turističkog proizvoda pod brendom „CYCLING RURAL“ koji će se uključiti u ukupnu ponudu obje zemlje i Jadranskog zaleđa. Osim navedenog, u Herceg Novom će se atraktivne, a potpuno neprepoznate *mount - bike* staze u zaleđu predstaviti kao jedinstven turistički proizvod. Na trasi od Meljina do Orjen sedla odabrana su četiri mjesta za izradu vidikovaca - odmorišta, koji će se takođe promovirati kroz "CYCLING RURAL". Projekat će uvesti standard kvaliteta kao što je „BIKE FRIENDLY CONCEPT“ te će se na taj način dodati vrijednost turističkoj ponudi u cijeloj regiji što će dovesti do povećanja aktivnosti u ruralnim područjima Herceg Novog i Zapadne Hercegovine.

U okviru drugog poziva za prijavu predloga projekata kroz Jadransko - jonski transnacionalni program (Adrion), odobren je projekat „Wonder“. Nosilac projekta je Opština Fano - Italija, a partneri na projektu, osim Turističke organizacije Herceg - Novi su: Opština Cervia - Italija, Opština Velenje i Razvojni centar Novo Mesto - Slovenija, Opština Zapadna Achaia i Opština Preveza - Grčka, Opservatorij za dječija i omladinska prava - Albanija, Grad Novigrad i Razvojna agencija Grada Dubrovnika - Hrvatska. Projekat će službeno početi u januaru 2020. godine i trajati 24 mjeseca. Glavni cilj je povećanje atraktivnosti i konkurentnosti destinacija iz Jadransko - jonske regije kroz *child - friendly* i *family koncept*, te podrška održivom turizmu na osnovu novih, inovativnih metoda kroz poboljšanu saradnju na lokalnom i nacionalnom nivou između turističkog sektora, javne uprave, lokalnog stanovništva i djece.

Kroz drugi poziv za prijavu horizontalnih projekata Mediteranskog programa (MED) odobrena je aplikacija „Sustainable Tourism Community“ na kome je Turistička organizacija Herceg - Novi pridruženi partner. Neke od aktivnosti u sklopu ovog projekta uključuju razmjenu iskustava i znanja između partnerskih organizacija kroz različite vidove radionica kao i jačanje konkurentnosti u kreativnim industrijama mediteranskog područja.

Projekti koje Sektor implementira objedinjuju poslove zbog kojih je Turistička organizacija osnovana i daje im novu, širu dimenziju. To se naročito odnosi na unaprjeđenje i promociju izvornih vrijednosti Opštine, stvaranju uslova za aktiviranje turističkih resursa i promociju Grada kao atraktivne turističke destinacije koja je posjetiocima zanimljiva za boravak tokom cijele godine.

Menadžment Fakulteta i TOHN su u novembru 2019. godine usaglasili stavove oko potrebe za uspostavljanjem kontinuirane saradnje iz oblasti razvoja kadrova, unaprjeđenja obrazovnog sistema i sticanja novih znanja, pa je u skladu sa navedenim, ugovorena i data zvanična podrška Turističke organizacije za projekte kojima Fakultet aplicira za dodjelu sredstava i obratno.

Pripremile:

TONKA TOMAŠEVIĆ I LJUBICA VASILJEVIĆ

SEKRETARIJAT ZA DRUŠTVENE DJELATNOSTI I SPORT SEKRETAR: DARKO KLASIĆ

Koliko ima sportskih organizacija u Herceg Novom?

Po posljednjem zvaničnom spisku, koji je od strane nadležnog Ministarstva dostavljen Sekretarijatu za društvene djelatnosti i sport Opštine Herceg Novi na teritoriji Herceg Novog trenutno postoji 49 sportskih organizacija koje su uskladile rad i opšte akte sa Zakonom o sportu a 10 sportskih organizacija su u procesu preregistracije.

Koji su ciljevi razvoja sporta u Herceg Novom?

Ciljevi razvoja sporta u Herceg Novom su: unapređenje razvoja sporta djece i omladine, uključujući i školski sport, podsticanje razvoja sporta lica sa invaliditetom, unapređenje rekreativnog bavljenja sportom, razvoj i unapređenje vrhunskog sporta, podizanje kapaciteta sporta na svim nivoima, razvoj sportskog turizma i unapređenje međunarodne sportske saradnje, razvoj stručno i naučno - istraživačkog rada u sportu i sprječavanje negativnih pojava u sportu i unapređenje zdravstvene zaštite sportista i razvoj sportske infrastrukture.

Koliki je iznos sredstava opredjeljen za sport u Herceg Novom?

Bužetom Opštine Herceg Novi za 2020. godinu za sport su opredjeljena finansijska sredstava kroz sledeće budžetske pozicije: transferi za sportska društva u iznosu od 450.000,00 €, izdaci za troškove korišćenja bazena u iznosu od 120.000,00 €, izdaci za subvencije sportskim klubovima za korišćenje Sportske dvorane Igalo u iznosu od 180.000,00 €, izdaci za podršku sportskih takmičenja u iznosu od 50.000,00 €, izdaci za Sportski program Praznika mimoze u iznosu od 30.000,00 €, Opštinske nagrade u oblasti sporta u iznosu od 5.000,00 € i pomoć talentovanim sportistima u iznosu od 10.000,00 €, što ukupno iznosi 845.000,00 €.

Kakva je po vašem mišljenju saradnja FMHN i Sekretarijata za društvene djelatnosti i sport?

Saradnja FMHN i Sekretarijata za društvene djelatnosti i sport Opštine Herceg Novi je na odličnom nivou i ta saradnja u budućnosti može se samo još više osnažiti kroz zajedničke projekte kako na polju edukacije tako na bilo kojem drugom polju od kojeg mogu imati koristi i FMHN i Sekretarijat za društvene djelatnosti a samim tim i sport i Opština Herceg Novi. Trenutno 10 novskih sportista studira na Fakultetu za menadžment na osnovu sporazuma koji su potpisali Opština Herceg Novi i FMHN.

Kako trenutno vidite stanje u sportu i koji su njegovi problemi?

Stanje u sportu na području Herceg Novog je na zadovoljavajućem nivou s tim što postoji još mnogo prostora za unapređenje kako sporta kao grane društvenog života tako i ostalih elemenata koji su direktno ili indirektno vezani za sport (sportska infrastruktura, podrška od strane privatnog i NVO sektora, privrednika i državnog aparata). Jedan od najvećih problema i prioriteta za rješavanje, a koji direktno utiče na kvalitet sporta u Herceg Novom, je alarmantno loše stanje sportske podloge u Sportskom centru Igalu. To nas upućuje na činjenicu da se ista mora pod hitno mjenjati zbog sigurnosnih razloga sportista koji je koriste i zbog što boljih takmičarskih rezultata svih sportskih ekipa iz Herceg Novog.

Postoje li predlozi kako bi sport u narednom periodu raspolagao sa više novca koji bi bio usmjeren na unapređenje sporta?

Kroz povećanje iznosa sredstava na budžetskim stavkama koje su predviđene za servisiranje sporta u narednom periodu sport u Herceg Novom bi u znatnoj mjeri raspolagao sa većim iznosom sredstava a uz podršku lokalnih privrednika i kompanija, Herceg Novi bi mogao da se nađe na mapi mnogobrojnih značajnih sportskih takmičenja u različitim sportskim granama. Ostale sportske sale u gradu koje su u posjedu srednje i osnovnih škola a koje se naplaćuju sportskim klubovima trebalo bi simboličnim cijenama ustupiti istima, kako bi rasteretili njihove budžete.

Sekretarijat za društvene djelatnosti i sport radi na unapređenju saradnje i odnosa sa drugim državama, lokalnim upravama gradova iz regiona i sportskim organizacijama iz regiona. Možete li da nam kažete nešto više o tome?

Opština Herceg Novi i Sekretarijat za društvene djelatnosti i sport redovno rade na unapređenju međunarodne saradnje sa drugim državama, lokalnim upravama gradova iz regiona i sportskim organizacijama a taj rad se ogleda u uspostavljanju kontakata i odlazak na takmičenja sportskih ekipa Herceg Novog u goste kod sportskih ekipa iz gradova pobratima i obratno. Trenutno su primjeri dobre prakse u opštini Čajetina, Srbija i opštini Novo Mesto, Slovenija.

Možete li izdvojiti neke od planova za unapređenje sporta?

Ispunjavanjem predviđenih ciljeva sport u Herceg Novom će doživjeti određene pomake u razvoju i unapređenju što i jeste jedan od prioriteta. Što se tiče konkretnih planova za unapređenje sporta u Herceg Novom to su prije svega zamjena podloge u Sportskom centru Igalu, te u bližoj budućnosti izgradnja fudbalskog centra u Igalu na području Sutorine.

Šta biste poručili mladima i velikom broju Novljana koji njeguju sportsku tradiciju?

Poruka omladini, djeci kao i svima koji se bave sportom u Herceg Novom je da i u budućnosti nastave sa što redovnijim bavljenjem sportom i rekreacijom jer je Herceg Novi oduvijek bio grad sporta i grad vrhunskih sportista, a Sekretarijat za društvene djelatnosti i sport i Opština Herceg Novi će uvijek davati podršku kako individualcima tako i sportskim ekipama koji na najbolji način reprezentuju naš grad kako na domaćoj tako i na međunarodnoj sportskoj sceni.

Pripremio:

SINIŠA TOMAŠEVIĆ

Humanitarna akcija

Studenti Fakulteta za menadžment, imali su priliku da se pridruže humanitarnoj akciji "Dani otvorenih vrata Doma".

Ovu manifestaciju organizovao je Dječiji dom "Mladost" iz Bijele, koja je održana 20.12.2019. godine u 11 časova. Dom su kao i prethodnih godina, posjetili studenti i predstavnici parlamenta Fakulteta za menadžment. Njihov cilj je bio da se druže i upoznaju sa štićenicima doma i da ih obraduju sa poklonima.

Pripremila:

STANKA ZINDOVIĆ

Posjeta Coworking hub-u

Coworking predstavlja rad u kancelariji ili posebno sredenom radnom prostoru koje djeli više nezavisnih pojedinaca ili timova. Kada zakoračite u jedan takav prostor prepoznacete razliku između korporativne kancelarije i coworking kancelarije. U coworking kancelariji možemo pronaći ljude od kojih su neki fokusirani i skoncentrisani na svoj posao u izolovanom delu prostora do grupe ljudi koja vodi diskusiju i razgovor na neku temu za velikim okruglim stolom. Posjeta našeg Fakulteta coworking prostoru "Kolektiv Novi" uvjerila je nas, studente svih godina Fakulteta, da je ovo budućnost poslovanja. Nakon prezentacije i upoznavanja sa osnovnim pravilima i mogućnostima u coworking prostoru "Kolektiv Novi" sreli smo se i sa korisnicima ovog prostora. Od njih smo dobili informacije o prednostima rada u ovakvom okruženju i o tome koliko je ovakav vid rada rasprostranjen u drugim zemljama. Posjetom našeg Fakulteta ozvaničen je i početak saradnje između Fakulteta za Menadžment Herceg Novi i "Kolektiv Novi" na obostrano zadovoljstvo.

Pripremio:

LAZAR DOKLESTIĆ

AKTIVNOSTI STUDENTSKOG PARLAMENTA

Proslava povodom dodjele diploma

Studentski parlament Fakulteta za menadžment organizovao je proslavu povodom dodjele diploma, 23. novembra 2019. godine. Proslava kojoj su pored studenata prisustvovali profesori i saradnici održana je u konobi „Kantula“.

Uz hranu, piće i muziku ispraćena je još jedna generacija mladih menadžera, koja je tokom osnovnih, specijalističkih i magistarskih studija stekla akademsko obrazovanje i praktično iskustvo iz sledećih oblasti: turizam i hotelijerstvo; porezi, carine i osiguranje; poslovna informatika i elektronski biznis; kao i finansija, računovodstva i bankarstva.

Drage kolege, želimo vam puno sreće i uspeha u vašim poslovnim poduhvatima!

Pripremila:
IVANA MIKIĆ

Brendiranje biznis ideje

Andrej Šeter, mladi web dizajner, 29. novembra 2019. godine u Velikoj sali SO Herceg Novi održao je predavanje koje se odnosilo na brendiranje biznis ideje. Još kao srednjoškolac, prepoznao je svoj talenat i potencijal za crtanjem. Kao diplomirani web dizajner stekao je neophodno znanje, koje i dalje usavršava i valorizuje kroz svoju firmu. Vodi se idejom da uradi velike i prave stvari sa mladim ljudima.

Timski rad, inovativnost, kreativnost, prepoznatljivost, autentičnost i mašta o tome da njegova firma postane brend jednog dana, govore da je na pravom putu.

S obzirom da posjeduje znanje i bavi se informacionim tehnologijama koje su sadašnjost i budućnost, želimo mu da ostvari sve svoje ciljeve i dostigne poslovni uspjeh.

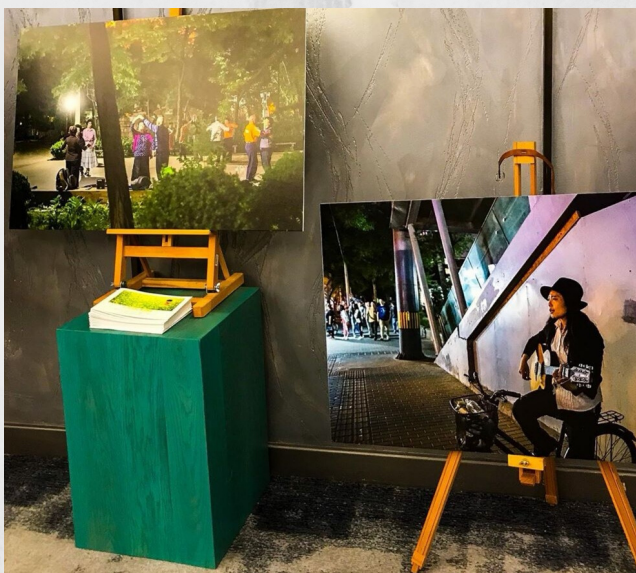

Pripremio:
BORIS VUKOVIĆ

AKTIVNOSTI STUDENTSKOG PARLAMENTA

Izložba fotografija "Ljudi Kine"

Studenti Fakulteta za Menadžment, 11. oktobra 2019. godine, posjetili su izložbu fotografija „Ljudi Kine“, autora Miloša Vujovića, koja se prvi put prikazivala u Crnoj Gori. Ova postavka je do sada tri puta prikazana u Pekingu. Izložba je otvorena u Luštica Bay-u, u hotelu Chedi, u organizaciji Instituta Konfucije na Univerzitetu Crne Gore sa kojim Fakultet za Menadžment ima saradnju. Istaknuti Crnogorski fotograf, Miloš Vujović prilikom boravka u NR Kini, ostao je opčinjen istorijom, kulturom i licima ljudi koje je imao priliku da sretne. Kamerom je zabilježio ekspresije na licima ljudi u svakodnevnim prilikama, u metrou, biblioteci, prirodi, i dr. Na taj način je pokušao da nam prenese duh i bogatu istoriju koju NR Kina ima.

U ime Luštica Bay-a, posjetioce je pozdravila Slavica Milić, a u ime Instituta Konfucije na Univerzitetu Crne Gore, goste je pozdravila direktorica Milena Đukanović. Otvaranje je praćeno muzičkim i plesnim nastupima volontera Instituta. Pored Vujovićevih radova, posjetioци su bili u prilici da pogledaju i izložbu fotografija o razvoju Kine, povodom obilježavanja 70 godina postojanja nove NR Kine.

Pripremio:
LAZAR DOKLESTIĆ

AKTIVNOSTI STUDENTSKOG PARLAMENTA

Međunarodna dječija olimpijada

Dana 17. novembra 2019. godine po šesti put je održana Međunarodna dječija olimpijada u Igalu u organizaciji škole sporta "Jump" iz Herceg Novog. Domaćini su, kao i prethodnih godina, uspješno okupili dječake i djevojčice iz brojnih gradova regiona i Crne Gore: Splita, Trebinja, Nikšića, Bara, Kotora i naravno Herceg Novog. Učestvovalo je čak 400 takmičara u uzrastu od četiri do jedanaest godina.

Ovu manifestaciju, kao i mnoge druge do sad, podržao je i naš Fakultet. Doc. dr Nikša Grgurević bio je član stručnog žirija a djeca naših studenata su učestvovala na ovom takmičenju.

Nadamo se ovakvom zajedničkom druženju i sljedeće godine gdje ćemo, kako djeca na terenu tako i mi van njega, širiti sportski duh, zajedništvo i napraviti još jedan veliki korak u promociji našeg grada.

Pripremila:

SELMA SIMOVIĆ

Novogodišnja proslava

Studenti Fakulteta za menadžment su, kao i svake godine, organizovali novogodišnju proslavu u prostorijama Fakulteta za menadžment Herceg Novi. Proslavi povodom novogodišnjih praznika prisustvovali su dekan Fakulteta, članovi Studentskog parlamenta, profesori i studenti koji su se na koktelu dobro zabavljali.

Pripremio:

LUKA STEVOVIĆ

KLJUČNE PREDNOSTI MENADŽERSKOG POZIVA

“Ja zaista verujem u sreću i smatram da što više radim, imam više sreće.” – Tomas Džeferson, bivši predsednik SAD

Jeste li se ikada zamišljali u ulozi menadžera? Jeste li se ikada zapitali, je li to radno mesto baš za vas? Možda su vas čelni ljudi firme u kojoj radite predložili za neku važniju (menadžersku) poziciju ili vam osobe iz vašeg svakodnevnog života često govore: Misliš li učiniti nešto više od svog života?

Bez obzira na razlog, ukoliko zaista razmišljate o menadžerskoj karijeri, ovaj bi vam članak mogao dati kratki uvid u prednosti menadžerske pozicije.

U današnjem kompleksnom poslovnom svetu dobro poslovno vođenje temeljna je komponenta uspešnog biznisa. Iako se i teorija i praksa već 60-ak godina bave objašnjenjem poslovnog vođenja, jedina definicija u kojoj su svi eksperti saglasni govori da je poslovno vođenje kompleksni fenomen koji uključuje primenu neke vrste uticaja i moći u organizaciji na splet različitih ljudi, procesa i situacija. Niko se dosad nije rodio s karakteristikama dobrog vođe, ali određene su mu osobine i te kako urođene. Sve ostale karakteristike se stvaraju kroz iskustvo i rad na sebi edukacijom, treninzima i usavršavanjem.

PREUZIMAJU KRIVICU

Kad se pojavi “veliki šef” i izrazi nezadovoljstvo, dobar menadžer odmah prihvata punu odgovornost i krivicu. Greške koje čine članovi tima u stvarnom su smislu njihova odgovornost. Pohvala je verovatno jedan od najmanje korištenih alata menadžmenta. Dobri se menadžeri stalno trude otkriti kada njihovi ljudi naprave nešto dobro i da im na tome čestitaju. A kad pohvala stigne od strane rukovodstva, brzo nastoje ne samo to javno objaviti, nego i jasno reći ko ju je zaslužio.

Menadžeri koji redovno daju pohvale u mnogo su boljoj poziciji u trenutku kad trebaju kritikovati ili sankcionisati loš rad. Ako samo komentirate kad ste nezadovoljni učinkom, vrlo se često vaše reči mogu protumačiti kao direktan izraz lične netrpeljivosti. Dobri menadžeri stvaraju dobru atmosferu u firmi gde rade, posebno među zaposlenima. Vrlo je malo ljudi zadovoljno idejom da će za 10 godina raditi isto što rade i sad. Dobri menadžeri predviđaju nezadovoljstvo ljudi i reaguju skladno tome. Dobri se menadžeri mnogo kreću među nadređenima, klijentima, kupcima, kao i među podređenim radnicima. Većina menadžera uvažava kako je od krucijalne važnosti prepoznati tok misli svog tima, ali i ostatka sveta. Dobri menadžeri sude prema zaslugama, a to je teže nego što se čini.

ORJENTISANOST PREMA REZULTATIMA

Okrenutost ka rezultatima je značajan kvalitet dobrog menadžera, koji osigurava da je on konstantno motivisan da postiže ciljeve. Ambicioznost je vrлина koja krasí menadžere koji su okrenuti ka rezultatima, koji uvek streme da nadmaše standarde, obore rekord i budu najbolji. Međutim postoje i negativne strane. Menadžeri koji su visoko orijentisani ka rezultatima mogu biti skloni individualnom radu više nego timskom. Osim toga, oni imaju tendenciju da pokazuju nadmoć i često se više oslanjaju na sebe nego na druge.

DOSTUPNOST

Uvek budite dosledni u svojim mislima, rečima i delima. Budite pouzdani i dostuni za svoje zaposlene. Treba da znaju da ste im na raspolaganju, da mogu da se uzdaju u vas, i da su im uvek otvorena vrata kod vas. Dobro, možda ne baš u svakoj sekundi jer i vi treba da radite, ali sigurno treba da znaju u kom periodu dana ste im na raspolaganju.

MOTIVATOR

Top menadžer je top motivator. On savršeno zna sve svoje zaposlene. Ulaže svoje vreme u vezu sa njima, kako bi ih upoznao. Zna sve njihove vrline i mane. Zna šta ih pokreće i motiviše. Zato i zna kako najbolje da "upravlja" njima kako bi ostvarili zajedničke ciljeve departmenta i/ili kompanije.

PREDUZIMANJE INICIJATIVE

Ne čeka da se nešto desi pa da se pokrene, ili da mu neko kaže šta treba da radi. On je uvek za korak ispred svih, uvek kreativan, pun ideja. Čovek od akcije koji uvek preduzima inicijativu. Nema straha od pokušaja i nesupeha, samo od nečinjenja i tapkanja u mestu.

ISKUSTVO

Teorija i praksa uvek idu zajedno. Dobro je imati sve gore pobrojane veštine, dobro je znati teorijsku primenu menadžerskih alata i tehnika, ali bez prakse i iskustva to je samo teorija. Zato vrhunski menadžer stalno teži da sve što nauči primeni u praksi i obogati svoje iskustvo.

ZNANJE

Jedna od vrlina koju zaposleni cene je znanje svog pretpostavljenog. Kada naiđu na problem znaju kome da se obrate i koga da pitaju. Zato top menadžer želi što više znanja, i neprestano radi na produblivanju svog tehničkog znanja. Vlada detaljima, procesima, procedurima, sve što može je standardizovao. Svuda su u upotrebi ISO standardi ili neki drugi standardi kvaliteta tako da svi zaposleni mogu da iskoriste najbolju praksu i pristupe bazi znanja.

ZNA GDE IDE

Ako znaš kuda ideš tamo ćeš i stići. Ako ne znaš, ništa od toga. Zato se prvo upitajte:

- šta hoćete,
- gde želite da stignete,
- koja je vaša vizija.

Kada imate odgovor na to pitanje tek onda počnite da razmišljate kako. Tek tada je vreme za smišljanje strategije kako razviti sebe i svoje veštine da bi došli do tražene tačke. I kako razviti tim koji će vam pomoći u tome.

POSTAVLJANJE CILJEVA

Zato nam služe ciljevi koje razložimo do najsitnijih detalja i dobijemo aktivnosti koje treba raditi da bi ih ostvarili. Definišite ciljeve za sebe, ali i za svakog pojedinačnog člana tima. Neka svako vrlo jasno razume šta se tačno traži od njega i za koje vreme. Neka svako zna svoje mesto u timu. Podrazumeva se kada postavljate ciljeve mora da budu merljivi. Ako nisu, kako ćete znati da li ste ih ostvarili. Dakle, vrednost koju treba dostići, rok, potrebna metrika, način i dinamika merenja. I uspeh je tu, smeši se.

FLEKSIBILNOST (PRILAGODLJIVOST)

Ovo je vrlo često zanemarena veština. A neophodna je. Mora da budete fleksibilni i da umete da se prilagodite svakoj osobi i situaciji. Mora da nađete način kako da pridete svakom svom saradniku. A ako ste rigidni i koristite istu taktiku sa svima, nećete uspeti svuda. Svi smo različiti i zato pokažite fleksibilan pristup ka svima. Svi saradnici su vam bitni jer od njihovog angažovanja i učinka, zavisi vaš učinak.

INOVATIVNOST U RADU

Izbacite ustaljeni, zastareli mehanizam rada: “Ne, to ne može tako. Mi to ne radimo na taj način”. Da su tako razmišljali Ajnštajn, Tesla, Bel i ostali naučnici, mi sada ne bismo imali mnogo toga što nam čini sastavni deo života. Zato uvek tražite nova rešenja, nove načine za obavljanje posla, prilike za poboljšanje. Insistirajte na tome i kod saradnika. Ako vaši saradnici svakog dana predlože makar jednu ideju, to je 365 ideja godišnje. To je mnogo unapredjenja.

PLAN B

Pored redovnog planiranja aktivnosti i projekata koje treba uraditi, uvek treba imati plan B. Šta ako? Šta ako nešto krene naopako pa se nađete u nebranom grožđu. Nema nebranog grožđa za vrhunskog menadžera jer on/ona upravlja rizicima. Uvek prodje kroz sve varijante u slučaju da se desi nešto naopako i uvek ima spremno alternativno rešenje. Naravno, ne za sve aktivnosti, već samo za one kritične koje mogu drastično da utiču na tok događaja.

SREĆA

Drži oči otvorene, prati šta se dešava oko tebe i reaguj kao munja. Zgrabi priliku i iskoristi sve trenutke sreće koji ti se ukažu jer uspeh se sastoji od mnogo rada i spleta srećnih okolnosti. Na mnogo mukotrpnog rada, učenja, planiranja, istraživanja uvek se pojavi i trenutak sreće koji sve to zaokruži. Da niste dobri u svom poslu, ne bi se ni pojavili ti trenuci sreće. Kada dođe taj trenutak, brzo ga iskoristite.

SAMOPOUZDANJE

Radite na sebi, posedujete znanje i iskustvo, unapredjujete svoje veštine. Verujete u sebe i imate samopouzdanje. Ovo je možda najteži deo jer treba vremena da se izgradi samopouzdanje. O ovom tekstu je malo detaljnije opisano kako dobiti samopozdanje.

Sada kada znate šta je sve potrebno, vidite da nije lako. Ima puno veština i alata koje treba znati i koristiti. Ali ono što je najbitnije vredi. Rezultati su vidljivi. Vežbajte, radite na sebi i idite ka svom cilju.

Pripremila:

DOC. DR BOJANA OSTOJIĆ

SPECIFIČNOST POSLOVANJA TURISTIČKIH PREDUZEĆA I ZNAČAJ ADEKVATNOG MENADŽMENTA ZA UPRAVLJANJE TURISTIČKIM PREDUZEĆIMA

Prema podacima Svjetskog savjeta za turizam i putovanja (WTTC), turizam u Crnoj Gori zauzima sve značajnije mjesto u ukupnom ekonomskom razvoju. Turizam, direktno ili indirektno, generiše oko 20% BDP-a u Crnoj Gori. Iz tog razloga, nije samo zanimljivo nego i nužno pratiti i analizirati ovaj sektor, gledajući sa aspekta države, investitora u taj sektor, kao i sa aspekta šire javnosti. Za takve analize zainteresovane su banke i ostale finansijske institucije, dobavljači iz neturističkog dijela privrede, konkurencija i menadžeri u svojim nastojanjima da zadovolje interese vlasnika i zaposlenih, te održe svoju upravljačku poziciju.

Turističko preduzeće je složen organizacioni sistem koji posluje u promjenljivim internim i eksternim uslovima turističkog tržišta. Specifičnosti turističkog poslovanja ogledaju se u relativno kratkom vremenu trajanja proizvodnih i uslužnih procesa, diskontinuiranom toku radnih procesa, stalnoj pripravnosti zaposlenih i sredstava za proizvodnju i obavljanje usluga koje počinju tek u trenutku dolaska gosta - potrošača, tj. njegovom narudžbom, raznovrsnosti proizvoda i usluga, neposrednoj komunikaciji sa gostima i potrebi stalnog prilagođavanja njihovim zahtjevima, specifičnim uslovima rada (dugo stajanje, dugo hodanje, visoke ili niske temperature i sl.), nemogućnosti preciznog planiranja i raspodjele proizvodnje, krutosti obima i strukture sredstava koja uslovljavaju dominantno učešće fiksnih troškova u ukupnim troškovima hotela, nemogućnosti potpunog stalnog usklađivanja broja zaposlenih i nivoa uposlenosti kapaciteta, elastičnosti radnog vremena, sezonskom radu i potrebi diferenciranja prodajnih cijena hotelskih usluga.

Sektor turizma, naročito hotelijerstvo, karakterišu visoka investiciona ulaganja u fiksne fondove (objekte za obavljanje djelatnosti: hotele, restorane, kafiće i prateće turističko-ugostiteljske sadržaje). Rezultati dobijeni na osnovu uzorka iz Amadeus baze podataka pokazuju da kompanije iz sektora hotela i restorana u Evropi imaju udio fiksne imovine od 65-75% u zavisnosti od veličine kompanije, dok je taj udio kod kompanija u svim sektorima između 35 i 50%, u zavisnosti od veličine kompanije. Stoga je za realizaciju investicija u turizmu potrebno angažovati pozajmljena sredstva sa dugim periodom otplate. Sektor turizma karakteriše i sezonski karakter u poslovanja, što takođe stvara potrebu za tuđim izvorima finansiranja, ali sa kraćim periodom otplate, kako bi se riješio problem novčanog jaza. Navedene činjenice značajno komplikuju upravljanje turističkim preduzećima, pa je za uspješno upravljanje preduzećima iz ovog sektora posebno važna umješnost menadžmenta u cilju ostvarenja zacrtanih ciljeva.

Da bi turističko preduzeće moglo da ide ka ostvarenju svojih ciljeva, pogotovo povećanju prihoda, kao osnovnom uslovu za obezbjeđenje rasta profita, neophodno je da raspolaže podacima iz ranijeg perioda, pa da na osnovu tih pokazatelja donese konkretan plan aktivnosti i krene u njegovo sprovođenje. U velikom broju analiza turističkih kompanija, koje se vrše iz različitih interesa, analiza novčanog jaza zauzima posebno važno mjesto, zbog sezonskog karaktera turizma. Kako je upravljanje likvidnošću jedan od najvažnijih zadataka kod upravljanja preduzećem, za upravu turističkog preduzeća važno je imati dobru podlogu za analizu upravljanja obrtnim kapitalom u cilju rješavanja problema "cash gap". Istraživanje koje su izvršili „Fakultet za biznis i turizam“- Budva, Fakultet „Montenegro tourism school“- Bar i agencija Horwath consulting Zagreb, pokazalo je da se u 2014. godini čak 64,50% ukupnog godišnjeg prometa u hotelijerstvu Crne Gore ostvarilo tokom dva mjeseca (jul i avgust), a svega 35,50% prometa tokom ostalih deset mjeseci u godini (Istraživanje je sprovedla agencija Horwath HTL Zagreb, 2015, str. 9).

Jedna od osnovnih ekonomskih zakonitosti koja se ispoljava u turizmu je da za preduzeća s visokim fiksnim troškovima, stepen korišćenja kapaciteta predstavlja najvažniji faktor koji determiniše njihov poslovni uspjeh. Ova preduzeća su izložena većem riziku u toku poslovanja zbog variranja tražnje i obima prodaje i za menadžment ovih preduzeća prioritet predstavljaju aktivnosti na obezbjeđenju većeg stepena korišćenja kapaciteta. Preduzeća sa nižim učešćem fiksnih troškova su pod manjim uticajem rizika koji je posljedica variranja tražnje, ali u osnovi nemaju ni iste potencijale za povećanje poslovnih rezultata. Ta činjenica znatno otežava poslovanje kompanija u turizmu, pa prilikom analize isplativosti ulaganja treba biti posebno oprezan.

Pored navednih činjenica, treba istaći da turizam nije visoko profitabilna grana privrede, naročito ne turizam u Crnoj Gori, a naročito hotelijerstvo, kao djelatnost sa izuzetno visokom iznosima ulaganja u osnovna sredstva, visokim fiksnim troškovima i izraženom sezonalnosti poslovanja koju karakteriše relativno kratak period tokom koga su kapaciteti u potpunosti uposleni. Kao rezultat toga imamo činjenicu da su stope prinosa na uložena sredstva u hotelijerstvu niske, a period povrata uložениh sredstava izuzetno visok. Shodno tome, tema profitabilnosti u hotelijerstvu je predmet stalnih analiza, preispitivanja, te sagledavanja mogućnosti kako povećati profitabilnost ove grane. Pri analizi isplativosti ulaganja u hotele treba uzeti u obzir i nekvantitativne faktore kao što su: lokaciju hotela, konkurenciju, perspektive turizma na datom području, infrastrukturna uređenost područja i slično.

Shodno svemu navedenom, da bi jedno turističko preduzeće uspješno poslovalo potrebno je da angažuje profesionalni menadžment sa specifičnim znanjima i vještinama, kako bi savladalo izazove koji proističu iz specifičnosti poslovanja kompanija iz sektora turizma.

Pripremio:

MR DUŠKO MILANOVIĆ

VIII MEĐUNARODNA NAUČNA KONFERENCIJA - STED 2019

Fakultet za menadžment Herceg Novi jedan je od suorganizatora VIII međunarodne naučne konferencije o društvenom i tehnološkom razvoju Sted 2019 koja je održana 8 - 9. novembra u Trebinju. Uz novski fakultet, organizatori dvodnevne konferencije su Univerzitet za poslovni inženjering i menadžment iz Banjaluke i Tehnički univerzitet iz Rumunije. Konferencija nastoji okupiti autore iz različitih naučnih oblasti sa idejom razvoja i identifikovanja mogućnosti formiranja istraživačkih timova radi popularizovanja korisnih istraživačkih rezultata u okviru rada na projektima i učešća u evropskim istraživačkim programima.

Predstavljeno je 78 naučnih radova iz oblasti energetske efikasnosti, ekologije i zaštite životne sredine, informacionih tehnologija, prava, psihologije i tehnologije. Konferenciji su prisustvovali eminentni naučni radnici iz Austrije, Turske, Češke, Slovačke, Rumunije, Sjeverne Makedonije, Slovenije, Srbije, Crne Gore, Hrvatske i Republike Srpske. Nadamo se da je ovo početak jedne lijepe saradnje i da će iz nje proisteći brojni plodni projekti, kazala je doc. dr Petrušić. Dekan i Prodekan našeg fakulteta su na marginama konferencije razgovarali sa brojnim partnerima o mogućnostima realizacije budućih zajedničkih projekata i naučne saradnje. U tom pravcu su već pokrenute neke inicijative gdje već sledeće godine naš fakultet treba da bude suorganizator još jedne naučne konferencije i partner na više međunarodnih projekata.

Fakultet za menadžment Herceg Novi je na konferenciji predstavilo 11 autora i koautora sa osam radova.

Rektor Univerziteta za poslovni inženjering i menadžment iz Banjaluke koji je organizator konferencije Dragan Đuranović rekao je da su se izlagači bavili društveno - tehnološkim razvojem, ali i uticajem na makroekonomska kretanja u društvu, ali i pojavom siromaštva, migracionih kretanja i sličnih izazova, ističući da će zaključci skupa imati i regionalni značaj.

Dekan Fakulteta za menadžment u Herceg Novom doc. dr Irena Petrušić rekla je da je cilj ovog fakulteta širenje saradnje na regionalnom nivou.

Pripremio:

DOC. DR NIKŠA GRGUREVIĆ

AVANTURISTIČKI PARK VRBANJ

Lokalno stanovništvo i turisti prije otvaranja Avanturističkog parka uživali su samo u plavetnilu mora. Od kada je otvorio svoja vrata, zaleđe Herceg Novog sve više dobija na valorizaciji. Oni koji su željni prave adrenaliske avanture, imaju priliku da je iskuše na svega 30 minuta vožnje od centra grada. Uz to su u mogućnosti i da upoznaju brojne druge čari planine Orjen te posjete selo Žlijebi, Snježnu jamu, planinski dom Subra i mnoge druge atraktivne lokacije. Izgradnja Avanturističkog parka na Vrbanju dio je INTERREG – IPA projekta „Adriatic Canyoning“. Lider projekta je grad Široki brijeg, a partneri su, pored glavnog nosioca projekta – Agencije za razvoj i izgradnju Herceg Novog, Opština Gruda, gradovi Drniš i Obrovac i Razvojna agencija Zadarske Županije.

G. Miroslav Bobo Milanović, koji je upravnik Avanturističkog parka, pokazao nam je i objasnio šta Avanturistički park sve nudi za posjetioce željne adrenalina i avanture.

Možete li nas malo bliže upoznati sa ponudom Avanturističkog parka? Šta je to što nudi posjetiocima?

Na površini od 7.000 metara kvadratnih nalaze se četiri poligona, dok posebni, peti – obuhvata zip - line u dužini od 220 metara. Razvrstan je po kategorijama, od najlakšeg dijela, koji je prilagođen za djecu, do najsloženijeg, koji predstavlja izazov za iskusnije i odvažnije korisnike. Zaposleno je sedam obučenih i licenciranih instruktora koji su uvijek tu da pomognu u prelaženju prepreka i koji u prvom redu brinu o sigurnosti posjetilaca. Valja napomenuti i to da Avanturistički park prati sve standarde zaštite životne sredine. Sprave, oprema i mobilijar su sačinjeni od prirodnih materijala.

Da li ste zadovoljni sa posjećenošću parka?

Od kada je otvoren, za prvih godinu dana, park je posjetilo preko 13 000 ljudi. U saradnji sa TO Herceg Novi i turističkom privredom dosta se radi na marketingu. Međutim, najbolju promociju imamo od samih posjetilaca koji ponovo posjećuju Avanturistički park, kako bi iznova iskusili avanturu i zabavu. U periodima predsezona najviše posjetilaca je bilo vikendom, kada je i lokalno stanovništvo moglo da se opusti i uživa u avanturi. Na moje veliko iznenađenje djeca sve više žele da slave rođendan u prirodi, a ne u igraonici ili kući, tako da imate mogućnost duple zabave i da porodica bude na okupu i uživa. Kako je na ulazu u park izgrađena koliba otvorila se mogućnost da roditelji uživaju u roštilju dok njihova djeca uživaju u čarima Avanturističkog parka.

Da li ste imali inostranih posjetilaca i kakva su njihova iskustva?

Imali smo dobru posjećenost inostranih turista. Od ukupnog broja 51% je bilo inostranih, od čega 28% ruskih posjetilaca.

Put do samog parka za inostrane posjetioce predstavlja veliko uzbuđenje, pogotovo za one koji su navikli na široke auto puteve. Oduševljavaju se što se nalazi u divljoj prirodi. Teren je malo bregovit što mu daje još veću draž.

Da li ste imali manjih intervencija spašavanja?

Manjih intervencija imamo s vremena na vrijeme jer ne možemo da očekujemo od posjetilaca parka da prelaze prepreke kao profesionalci. Dosta njih ne zna kako da pređu prepreku "potkovice", koja se nalazi na četvrtoj stazi, kada posjetioци počnu da prave "špage". Instruktori u tim slučajevima daju instrukcije kako da se savlada, ili u krajnjem slučaju dođu do posjetioца da im pruže pomoć pri prelasku na platformu.

Želim posebno da naglasim kako nismo imali povreda i da su djeca bolje savladavala prepreke nego odrasli.

Da li je posao instruktora zahtjevan i odgovoran?

Svi naši instruktori su prošli adekvatnu obuku. Njihova obaveza je da prije dolaska posjetilaca obezbijede opremu i park. Obučeni su da adekvatno djeluju u slučaju raznih intervencija. Možemo reći da je posao instruktora jako odgovoran, jer moraju da budu na oprezu tokom čitavog radnog vremena. Radi se o instruktorima koji vole svoj posao i sa ljubavlju ga obavljaju.

Da li smatrate da otvaranjem Avanturističkog parka zaleđe poprima sve veći značaj u turističkoj ponudi grada?

Avanturistički park je postao jedan od vodećih razloga razvoja zaleđa. Herceg Novi je grad koji može da ponudi uživanje u moru i planinama. Pored samoga parka imate i kameno selo Žlijebci, planinarski dom „za Vratlom” i „Orjen sedlo”, prelijepe vidikovce i drugo. Cilj je da se zaleđe turistički razvija, ali i da se održi balans sa okruženjem i sačuva priroda.

Da li imate u planu proširenje ponude parka i zaleđa?

Do sada je u samome parku igradena brvnara, postvaljene su drvene klupe, a planira se proširenje postojećih staza kao i izgradnja novih koji će voditi do restorana. U planu je i ponuda jahačkih tura za mladu populaciju i poboljšanje putne infrastrukture Kruševica – Vrbanj. Na taj način će se olakšati dolazak do Avanturističkog parka. Radi se na novim projektima, koji će poboljšati turističku ponudu i omogućiti da se produži sezona zaleđa i u zimskom periodu. Moram da kažem da posao obavljamo profesionalno. Ono što je u početku bio izazov sada je jedno veliko iskustvo. Otvaranjem Avanturističkog parka i valerezacijom zaleđa otvoren nam je put ka novim projektima.

Da li će park raditi u zimskom periodu?

S obzirom da se održavanje i servisiranje sprava radi na dnevnom nivou tokom cijele godine, nastojaćemo da park radi i tokom zime, ukoliko vremenski uslovi to budu dozvoljavali. Instruktori će imati redovna dežurstva i ukoliko neko u zimskom periodu posjeti park, a budu povoljni vremenski uslovi, moći će da uživa u zimskim čarima avanture.

Za kraj imate li poruku za studente?

Dragi studenti kada se umorite od učenja, a želite da se opustite i dobijete neke inspirativne ideje, pozivamo vas da posjetite Avanturistički park i isprobate svih pet staza. Odmor, relaksacija i zabava će vam omogućiti da krenete zdravi i orni u nove zadatke koje imate pred sobom.

Pripremila:
IVANA MIKIĆ

STUDENTI FAKULTETA ZA MENADŽMENT - USPJEŠNI SPORTISTI

Andrea Dragović

Odbojka pored toga što mi omogućava studiranje, predstavlja sastavni dio mog života. Ono što bih željela da istaknem jeste da sa ovim klubom imam mogućnosti da putujem, družim se, stičem nova iskustva. Ovog leta, sa klubom, posetila sam Barcelonu.

Odbojka nije samo udaranje lopte i za one koji istinski vole odbojku, ona je mnogo više - istakla je Andrea i dodala da se nada da će biti još mnogo putovanja i druženja. Kroz različite treninge, uspjela je da upozna veliki broj ljudi i da sazna istoriju njihovih početaka u sportu.

Milica Tufegdžić

Od malena sam voljela loptu, počevši od igre između dvije vatre pa do odbojke, koju sam počela da treniram 2007. godine, sa svojih devet godina. Od tada se rodila ljubav prema tom sportu, koji treniram i danas. Treniram u odbojkaškom klubu "Albatros" u Herceg Novom i igram srednjeg blokera. Odbojka je timski sport, tako da moj klub čini jedna porodica koja ima nevjerovatno pozitivnu energiju i sjajnog trenera, koji doprinosi da nam treninzi budu sto zanimljiviji, tako da uopšte ne poželite da idete kući. Igramo prvu ligu Crne Gore i napredujemo iz dana u dan. Ovdje u Herceg Novom odbojku i ne prati veliki broj ljudi, ali nadam se da će se u skorije vrijeme i to promijeniti, a mi ćemo da se potrudimo da se to ostvari.

Pripremila:
JOVANA ĆIRKOVIĆ

DOGAĐAJI NA FAKULTETU

Posjeta Fakultetu - Njegova Ekselencija Ambasador NR Kine

Njegova Ekselencija Ambasador Narodne Republike Kine u Crnoj Gori g. Liu Jin, 28. oktobra 2019. godine, posjetio je Fakultet za menadžment Herceg Novi.

Ispred Fakulteta su ga dočekali dekan Fakulteta za menadžment doc. dr Irena Petrušić, prodekan za nastavu doc. dr Nikša Grgurević i doc. dr Jovana Jovanović. Posjeti je prisustvovala i direktorica Instituta Konfucije na Univerzitetu Crne Gore, Milena Đukanović, kao i predstavnici Studentskog parlamenta i polaznici kursa kineskog jezika na Fakultetu za menadžment.

Osim o kursevima koji se već treću godinu za redom održavaju na Fakultetu za menadžment u Herceg Novom, sa ambasadorom je bilo riječi i o pravcima produbljivanja saradnje između Fakulteta za menadžment i visokoobrazovnih institucija NR Kine, kao i promovisanja kineske kulture u Boki.

Pripremila:
JOVANA ĆIRKOVIĆ

DOGAĐAJI NA FAKULTETU

Svečana dodjela diploma

Na Fakultetu za menadžment Herceg Novi, 7. novembra 2019. godine, održana je svečana dodjela diploma sedmoj generaciji studenata.

Diplome su uručene studentima III, IV i V godine studija na studijskim programima - bachelor, specijalističke i magistarske studije.

Diplome je uručila dekan Fakulteta doc. dr Irena Petrušić, zajedno sa prodekanom za nastavu doc. dr Nikšom Grgurevićem.

Svečanost je uvećao hor Škole za muzičko obrazovanje Herceg Novi kao i potpredsjednica Opštine Herceg Novi Danijela Đurović i sekretar za društvene djelatnosti i sport Darko Klasić.

Pripremio:
LUKA STEVOVIĆ

"Mladi i EU projekti"

Na Fakultetu za menadžment, u periodu od 28. oktobra do 04. novembra 2019. godine održan je seminar na temu "Mladi i EU projekti".

Organizator seminara je bila nevladina organizacija "Novi Razvoj" uz podršku Opštine Herceg Novi i Fakulteta za menadžment Herceg Novi. Tema seminara bilo je jačanje kadrovskih kapaciteta mladih za pripremu i pisanje EU projekata, na kojem su predavači bili dipl. ekon. Anto Janković i Stevo Lazarević, Seminaru su prisustvovala 22 studenata i nezaposlena lica, koji su nakon uspešnog završetka seminara dobili sertifikate za učešće u seminaru.

Pripremila:

STANKA ZINDOVIĆ

NLP

Na Fakultetu za menadžment Herceg Novi, 08. novembra 2019. godine, održano je informativno predavanje od strane NLP trenera Ghane Knežević. Studenti su imali priliku da se bolje upoznaju sa pojmom NLP-a (Neuro-Lingvističko programiranje) koji je svjetski poznata metodologija za lični i profesionalni razvoj, a koja je nastala u Americi 70-tih godina dvadestog vijeka izučavanjem iznimno upješnih ljudi. NLP daje na uvid najnovija saznanja iz psihologije, komunikacije i uspjeha. Trener Ghana Knežević sa studentima je podjelila lično iskustvo, koliko je NLP pozitivno uticao na njen privatni i poslovni život. Na predavanju su se obrađivale razne teme: postavljanje ciljeva, izgradnja karijere u skladu sa najdubljim interesovanjima, motivacija, mjenjanje samog sebe, način komunikacije, samopouzdanje, unutrašnje blokade, prevazilaženje prepreka, i dr.

Pripremio:

SINIŠA TOMASEVIĆ

DOGAĐAJI NA FAKULTETU

Saradnja sa sportskim organizacijama

Fakultet za menadžment Herceg Novi ima potpisane protokole o saradnji sa više sportskih organizacija iz Herceg Novog. Neki od njih su: KK "Primorje", OK "Albatros", PVK "Jadran" i FK "Obilić". Osim što Fakultet sufinansira studiranje sportista, saradnja sa pomenutim sportskim organizacijama omogućava njihovim članovima pogodnosti u vidu rasporeda predavanja i kolokvijuma koji su usklađeni sa obavezama koje ti članovi imaju prema svojim klubovima. Ovim vidom saradnje sa klubovima podstaknuto je sticanje akademskog obrazovanja paralelno sa sportskom karijerom. Omogućeno je da sportisti pored svog osnovnog znanja stiču i akademsko koje će im sigurno značiti nakon završetka njihove sportske karijere i koristiti kako bi postali vodeći menadžeri u oblastima: turizma, finansija, bankarstva, carina, osiguranja, informacionih tehnologija ili nekog drugog profila za koji se možda odluče.

Zahvalnica Fk "Igalo 1929"

Povodom 90 godina od postojanja FK "Igalo 1929" 18. decembra 2019. godine održana je svečana akademija u Dvorani Park na kojoj je prikazana duga istorija kluba i uručene su plakete i zahvalnice zaslužnim kolektivima i pojedincima. Tom prilikom zahvalnica za doprinos i podršku u razvoju Fk "Igalo 1929" uručena je i našem Fakultetu.

Piremio:
LAZAR DOKLESTIĆ

DOGAĐAJI NA FAKULTETU

Grant Ministarstva nauke za Marketing Challenge

Od svog osnivanja do danas, Fakultet za menadžment je uspješno povezivao i usklađivao visokoškolsko obrazovanje iz oblasti menadžmenta sa zahtjevima i potrebama privrede i društva. Naša želja je da u mladim ljudima prepoznamo i probudimo ambiciju i intelektualnu radoznalost, kao i razvoj preduzetničkih i biznis ideja te da ih podstaknemo da stečena znanja uspješno primijene u poslovnoj praksi.

S obzirom na to da u našem gradu postoji izniman potencijal u sferi zdravstvenog turizma, Fakultet je došao na ideju organizovanja Marketing Challenge sa temom „LJEKOVITO BLATO U FUNKCIJI ZDRAVSTVENOG TURIZMA“, jer je ova tema prepoznata kao mogućnost da se kroz marketinške projekte studenti upoznaju sa mogućnostima razvoja turizma na lokalnom nivou i brendiranju proizvoda iz date oblasti po kojoj je Herceg Novi prepoznatljiv.

Ministarstvo Nauke je Fakultetu za menadžment Herceg Novi dodijelilo grant za projekt Marketing Challenge na temu „LJEKOVITO BLATO U FUNKCIJI ZDRAVSTVENOG TURIZMA“. Na ovaj način otvaraju se nove mogućnosti saradnje FMHN i Instituta Igalo.

Pripremio:

LAZAR DOKLESTIĆ

Kreativne ideje u marketingu

Na Fakultetu za menadžment Herceg Novi, 11. novembra 2019. godine održano je predavanje na temu "Kako doći do kreativne ideje u marketingu". Doc. dr Bojana Ostojić studentima je kroz jedno kreativno predavanje približila šta zapravo znaci biti kreativan i kako razmišljati kreativno u marketingu i biznisu.

Teze predavanja su izmedju ostalih bile: pojam kreativnosti, kreativni procesi, tehnike za razvijanje kreativnosti, sedam tipova kreativnosti i dr.

Pripremio:

STEVAN TERZIĆ

NAJAVLJUJEMO...

Kako Fakultet ima potpisane brojne sporazume o poslovno-tehničkoj saradnji sa privrednim društvima koja posluju u Opštini Herceg Novi ali i susjednim opštinama, došli smo na ideju organizovanja Marketing Challenge koji bi kako studentima koji pohađaju naš Fakultet tako i svim zainteresovanima – studentima drugih fakulteta i učenicima srednjoškolskog centra, koji imaju ideju u brendiranju proizvoda ili usluga u oblastima zdravstvenog i wellness turizma dali šansu da svoje inovativne ideje sporevedu u dijela.

S obzirom na to da u našem gradu postoji izniman potencijal u sferi zdravstvenog turizma, tema predstojećeg Marketing Challenge takmičenja jeste „LJEKOVITO BLATO U FUNKCIJI ZDRAVSTVENOG TURIZMA“, jer ovu temu vidimo kao mogućnost da se kroz marketinške projekte studenati i srednjoškolci upoznaju sa mogućnostima razvoja turizma na lokalnom nivou i brendiranju proizvoda iz date oblasti po kojoj je Herceg Novi prepoznatljiv. Prema tome, ishod ovog projekta bilo bi stvaranje brenda ljekovitog blata, koje iako prisutno smatramo nije u dovoljnoj mjeri eksploatisano.

Naš Fakultet je aplicirao za finasiranje ovog projekta kod Ministarstva Nauke koje je dodjeljivalo grantove inovativnim organizacijama što naš Fakultet jeste, a koje se bave promovisanjem inovativnih ideja u skladu sa S3 strategijom Ministarstva. Nakon izrade aplikacije i slanja dokumentacije naš projekt je odobren od strane Ministarstva i dobijena su sredstva za realizaciju istog uz obrazloženje komisije koja je vrijednovala projekat da je grant dodjeljen jer je program zanimljiv, te u potpunosti u liniji sa S3 strategijom i uvjerenje da će se na ovaj način otvoriti nove mogućnosti saradnje FMHN i Instituta Igalo zahvaljujući ovom i sličnim programima.

Program Marketing Challenge-a se sastoji iz tri predavanja i takmičenja, i to:

- Marketing (prof. dr Dragan Klarić) – Cilj predavanja jeste predstaviti koncept četiri koraka marketing procesa koji počinju analizom i definisanjem „univerzuma“ potencijalnih korisnika ili kupaca. Osim toga, cilj bi bio i objasniti marketing kao disciplinu koja se bavi pitanjima tržišta, potrebama na tržištu kao i načinom zadovoljenja tih potreba. Učesnici će imati priliku da saznaju o sastavnim elementima brenda, kao što su: identitet brenda, vrijednost brenda, prepoznatljivost i svijest o brendu.
- Kako doći do moćnih ideja u brendiranju (dr Luka Uskoković) – Koncept predavanja zasnovan je na: primjerima dobre prakse u oblastima brendiranja, digitalnom marketingu, internetu kao inkubatoru dobrih ideja, reklami kao važanom dijelu Brenda, ključnom momentu u razvoju brendiranja i promjenama predstave o brendu.
- Koncepti i vrijednosti brenda u oblasti zdravstvenog turizma (doc. dr Bojana Ostojić) – Predavanje će biti bazirano na sledećim elementima brenda: koncept brenda, identitet brenda i njegovi elementi, područje primjene koncepta brenda, kreiranje vrijednosti brenda u uslugama i strategijski pristup brendiranju usluga.

*Valja napomenuti i da će u okviru predavanja prof. dr Dragana Klarića, biti organizovano i predavanje stručnjaka iz oblasti fizioterapije.

Za koga je takmičenje predviđeno?

Takmičenje je predviđeno za sve studente na svim godinama studija na Fakultetu za menadžment i Fakultetu primjenjene fizioterapije iz Herceg Novog (UCG), kao i za učenike srednjoškolskog centra „Ivan Goran Kovačić“, sa marketing idejama u oblastima zdravstvenog i wellness turizma.

Preduslov za učestvovanje na Marketing Challenge-u jeste da ste: student Fakulteta za menadžment, student Fakulteta primjenjene fizioterapije iz Igala (UCG) ili srednjoškolac smjera: turizam, ekonomija, marketing i fizioterapija.

Nagrade za prva 3 mjesta na Takmičenju Marketing Challenge-u:

I mjesto – mjesečna zakupnina prostora u co-working hub-u u Herceg Novom (Kolektiv Novi),

II mjesto – Studijska posjeta IPC Tehnopolis u Nikšiću,

III mjesto – godišnja članarina u Gradskoj biblioteci Herceg Novi i dvije knjige.

Komisija na ovom takmičenju:

Na ovom takmičenju komisijom će predsjedavati predstavnik Instituta Dr Simo Milošević, a osim njega komisiju će činiti predstavnik Turističke organizacije Herceg Novi, dva predstavnika akademskog osoblja FMHN i jedan predstavnik studenata FMHN.

Snaga Fakulteta počiva, prije svega, na kompetentnim i izuzetno motivisanim nastavnicima i saradnicima, koji su ključni nosioci svih aktivnosti na Fakultetu. Uz to, kvalitetu procesa doprinosi i angažman velikog broja nastavnika i saradnika koji su priznati stručnjaci u svojim oblastima u Crnoj Gori i regionu.

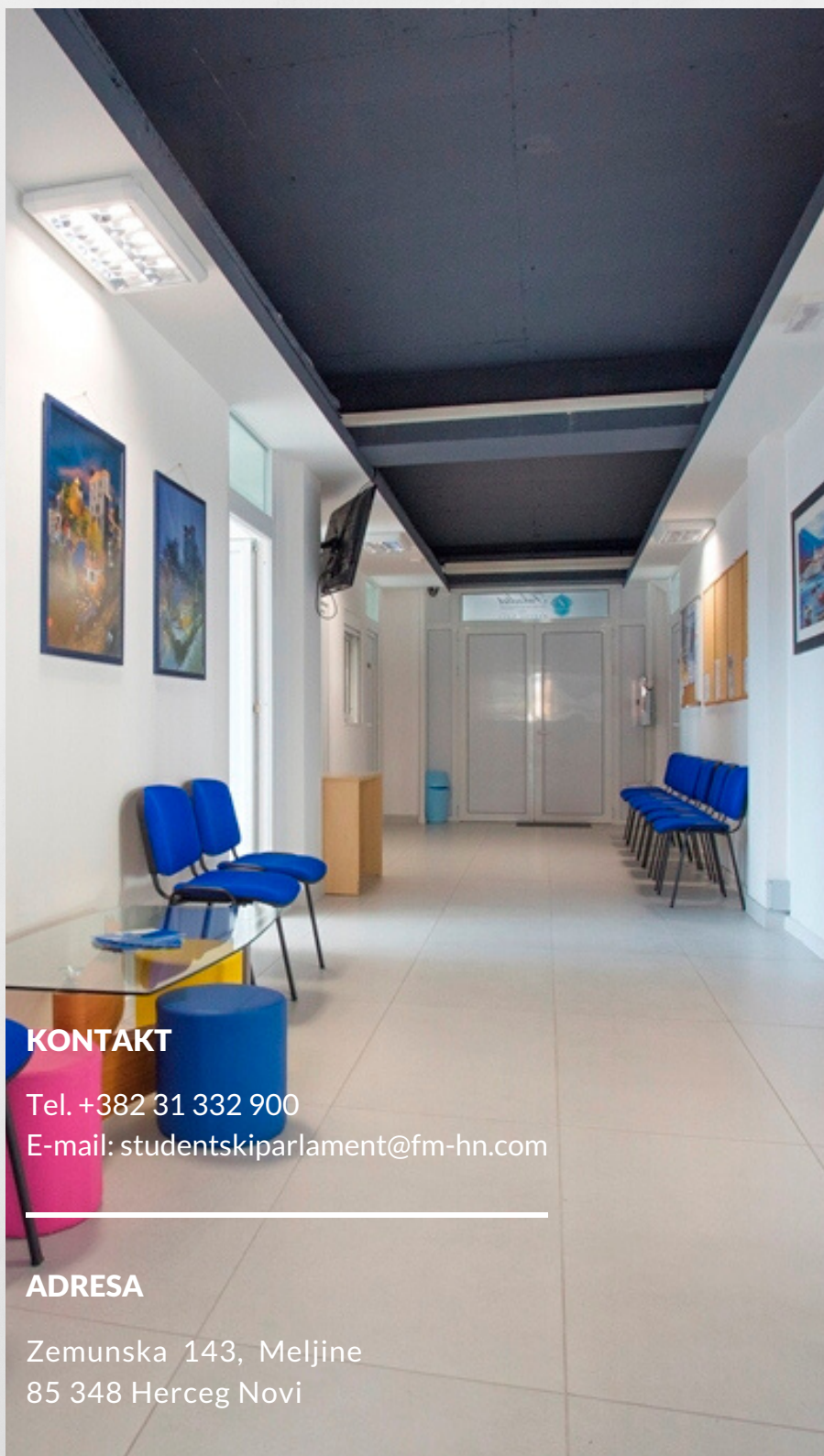
Želja je da se u mladim ljudima prepozna i probudi ambicija i intelektualna radoznalost, kao i razvoj preduzetničkih i biznis ideja te da ih podstaknemo da stečena znanja uspješno primijene u poslovnoj praksi, i na taj način profesionalno afirmišu i budu inicijatori i nosioci razvoja i pozitivnih promjena u zemlji i u regionu.

Pripremio:
LAZAR DOKLESTIĆ

Fakultet
ZA MENADŽMENT
— — — — —
HERCEG NOVI

KONTAKT

Tel. +382 31 332 900

E-mail: studentskiparlament@fm-hn.com

ADRESA

Zemunska 143, Meljine
85 348 Herceg Novi

#MITOTAKO#